ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/21/2055

Vaideotsuse tegija	Andmekaitse Inspektsioon
Vaideotsuse tegemise aeg ja koht	16.07.2021, Tallinnas
Adressaat	Kanepi Vallavalitsus vald@kanepi.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	MTÜ Saverna Vabatahtlik Päästekomando savernavpk@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel otsustame:
1) jätta vaie rahuldamata;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:
16.12.2020 esitas teabenõudja teabevaldajale teabenõude sisuga:
Kas Kanepi valla poolt tehtud remont- ja ehitustööde kulutused summas ca 30 000€ Tuuliku Reisid OÜ omandis olevale ruumile aadressil Garaaži kinnistu Saverna küla Kanepi vald, on teostatud toetusena Saverna Vabatahtlik Päästekomando MTÜ-le? Ja et väljastataks ***koopia*** *sellekohasest* ***Kanepi vallavalitsuse otsusest või algdokumendist****.*

29.12.2020 saatis teabenõudja meeldetuletuse sisuga:
Palume infot- Miks pole kuupäeval 16.12.2020 MTÜ Saverna Vabatahtlik Päästekomando poolt veebi teel esitatud teabenõudele tulnud vastust? Miks puudub teabenõude registreering Kanepi valla dokumendiregistris?

20.04.2021 teabenõudja vastas, saates ka küsitud lepingu projekti:
Käesoleval hetkel jääb arusaamatuks teabenõudes soovitud dokumentide vajadus. Novembris toimunud ühistel koosolekutel jõudsime kokkulepeteni, mille täitmise suunas hetkel tegutseme. Tänaseks oleme Kanepi vallavalitsusega koostanud Ruumide kasutamise lepingu projekti, mis on üle vaatamiseks ja arvamuse avaldamiseks saadetud nii OÜ Tuuliku Reisidele, kui ka teistele asjast huvitatud isikutele. Lepingu projekti koostamisel on konsulteeritud notar Ere Kürsaga ja

võetud arvesse 17.11.2020 toimunud koosolekul väljendatud arvamusi. Lisan lepingu projekti ka Teile infoks.

21.05.2021 esitas teabenõudja uue teabenõude:
1. Palume infot, kas Kanepi Vallavalitsuse ja Tuuliku Reisid OÜ või kellegi kolmanda poole vahel on sõlmitud mingisugune leping, mis puudutab aadressi Pääste, Saverna küla, Kanepi vald Põlvamaa;
*1.1. Kui jah, palume **edastada sõlmitud leping** ja see kujul, kus on näha lepingu allkirjastamise tõendatud kuupäeva;*
1.2. Kui jah, siis palume infot- Miks pole Kanepi Vallavalitsuse ja Tuuliku Reisid OÜ või kolmanda poole vahel sõlmitud leping registreeritud valla dokumendiregistris, kui AvTS § 12 lg 1 p 3 järgi peab see dokumendiregistris olema registreeritud allakirjutamisele järgneval tööpäeval?;
1.3. Kui ei, siis palume infot- mis dokumendi või akti alusel kasutab Tuuliku Reisid OÜ Pääste kinnistut?

21.05.2021 esitas teabenõudja teise uue teabenõude:
*1. edastada **Kanepi Vallavalitsuse ja Tuuliku Reisid OÜ vahel sõlmitud üürileping**, mis puudutab aadressi Garaaži, Saverna küla, Kanepi vald Põlvamaa;*
2. edastada sõlmitud leping kujul, kus on näha lepingu allkirjastamise tõendatud kuupäeva;
3. infot- Miks pole Kanepi Vallavalitsuse ja Tuuliku Reisid OÜ vahel sõlmitud leping registreeritud valla dokumendiregistris, kui AvTS § 12 lg 1 p 3 järgi peab see dokumendiregistris olema registreeritud allakirjutamisele järgneval tööpäeval?

03.06.2021 esitas teabenõudja inspektsioonile vaide.

04.06.2021 esitas inspektsioon teabevaldajale järelepärimise.

16.07.2021 esitas teabevaldaja inspektsioonile ja ka teabenõudjale vastuse lisades manusena järgneva küsitud teabe:

1. *Väljavõte Kanepi Vallavalitsuse 07.04.21 korraldusest nr 135 „Vallavara kasutusse andmine, lõpetamine ja pikendamine“;*
2. *Mitteeluruumi rendileping, millega Kanepi Vallavalitsus rendib OÜ-le Tuuliku Reisid Pääste kinnistut;*
3. *Äriruumi üürileping, millega rendib OÜ Tuuliku Reisid rendib Kanepi Vallavalitsusele Garaaži kinnistut;*
4. *OÜ Tuuliku Reisid arve nr AK20-03-01.*

17.06.2021 esitas teabenõudja teabevaldajale ja inspektsioonile teabenõude täpsustuse:
Kahjuks ei vasta saadetud info ja dokumendid esitatud teabenõudele täielikult. Seetõttu palume:
*1. Vastata esimesele 16.12.2020 esitatud teabenõudele (küsimus täpsustatud)- Kas Kanepi valla poolt aastatel 2019- 2020 tasutud remont- ja ehitustööde kulutused Tuuliku Reisid OÜ omandis olevale ruumile aadressil Garaaži Saverna küla Kanepi vald summas 35 127,60€, on teostatud toetusena Saverna Vabatahtlik Päästekomando MTÜ-le? Kui jah, palun **edastage sellekohane sõlmitud otsus, leping või muu alusdokument**.*
*2. Edastada Pääste kinnistu kohta **lepingu sõlmimiseks saadetud meil** muutmata kujul koos kuupäeva tõendava infoga ja koos lisatud failiga/dega.*
*3. Edastada Garaaži kinnistu kohta **lepingu sõlmimiseks saadetud meil** muutmata kujul koos kuupäeva tõendava infoga ja koos lisatud failiga/dega.*
*4. Edastada **tarnija/tarnijate algarve**, mille põhiselt on Tuuliku Reisid OÜ Kanepi vallale esitanud arve nr. R191011 (16.10.2019) , arve nr. R191114 (08.11.2019) ja arve nr. AK20-03-01 (02.03.2020).*
Palume täiendavalt vastata:

5. Kas Kanepi vald on võtnud Tuuliku Reisid OÜ ja Kagu Projekt OÜ esitatud arvetele võrdleva pakkumuse teistest ettevõtetest tööde maksumuse kohta? Kui jah, palume ***võrdleva pakkumise päring*** *saata muutmata kujul kuupäeva tõendava infoga ja koos võimalike esitatud failidega.*
6. Kas Kanepi vald on küsinud vallale esitatud arvete sisu kohta täiendavalt infot: Tuuliku Reisid OÜ-lt arve R191011 ja R191114 - Paigaldatavate uste arv? Tuuliku Reisid OÜ-lt arve AK20-03-01 - Mis remonttööde kohta arve on täpsemalt esitatud? Kagu Projekt OÜ- lt arve nr.1- Kui suure pinna betoneerimise eest arve esitatud on? Kui jah, palume edastada ***saadetud päring arvete sisu kohta*** *muutmata kujul kuupäeva tõendava infoga.*

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED

MTÜ Saverna Vabatahtlik Päästekomando esitas 16.12.2020 Kanepi valla üldmeiliaadressile teabenõude saamaks infot- Kas Kanepi valla poolt tehtud remont- ja ehitustööde kulutused summas ca 30 000€ Tuuliku Reisid OÜ omandis olevale ruumile aadressil Garaaži kinnistu Saverna küla Kanepi vald, on teostatud toetusena Saverna Vabatahtlik Päästekomando MTÜ-le? Ja et väljastataks koopia sellekohasest Kanepi vallavalitsuse otsusest või algdokumendist.

Algselt ei registreeritud teabenõuet dokumendiregistris, kuid pärast mitut meeldetuletust seda lõpuks tehti. Ettenähtud tähtaeg läks mööda rohkem kui nädal ning seejärel saime vallavanem Piret Rammulilt vastuse, et teabenõudes küsitud soovitud dokumentide vajadus jääb temale arusaamatuks ja ei väljastanud neid. Ülejäänud kiri sisaldas konkreetsesse teabenõudesse mittepuutuvat infot. 20. mail 2021 esitas MTÜ vallale sama teabenõude meeldetuletuse ja lisaks veel kaks teabenõuet, seoses a)sama Garaaži kinnistu kohta sõlmitud üürilepingu väljastamiseks ja kujul, kus on näha tõendatud kujul allkirjastamist ja b) kõrvalasuva Pääste kinnistuga seotud võimaliku lepingu olemasolu infot- kas on sõlmitud ja kui jah, siis lepingu koopiat ja kujul, kus on näha tõendatud kujul allkirjastamist ja miks lepingu olemasolu korral on see valla dokumendiregistrisse kandmata ja lisaks, kui leping Pääste kinnistu üürimiseks või rentimiseks puudub, siis vastava dokumendi väljastamist, mis alusel Tuuliku Reisid OÜ kasutab Pääste kinnistut.

2. juuni seisuga ei ole ühelegi teabenõudele vastatud. 1. juunil tegi MTÜ vallavanemale suulise meeldetuletuse teabenõuetele mittevastamise osas. Vallavanem seepeale ei väljendanud kuidagi, et on teabenõuetele ka seekord vastamas ega toonud selleks ka ühtegi põhjendust.

MTÜ Saverna Vabatahtlik Päästekomando ei ole saanud ühelegi oma teabenõudele vastust. Samuti ei ole seda seadusjärgse tähtaja jooksul põhjendatud, pole öeldud, et vastusest keeldutakse ega ka antud pärast meeldetuletusi lootust, et neile üleüldse millalgi vastatakse. MTÜ on küsitud teabest huvitatud sellel põhjusel, et esimese teabenõudega selgitada välja, kas Tuuliku Reisid OÜ omandis oleva Garaaži kinnistule tehtud vallapoolsed investeeringud on toetus Saverna Vabatahtlik Päästekomando MTÜ-le või mitte. Teise ja kolmanda teabenõude eesmärk on antud kinnistute osas sõlmitud võimalikud lepingud, kuna Pääste kinnistu oli varasem MTÜ kasutuses olev kinnistu ja Garaaži kinnistu on hetkel MTÜ kasutuses olev kinnistu. Lisaks kuulub see teave avaliku teabe seaduse järgi dokumendiregistris avaldamisele, kuid seda pole kas sinna lisatud või pole MTÜ seda sealt suutnud leida.

Esimese teabenõude osas (esitatud 16.12.2020) tegime 29.12.2020 kirjalikult meeldetuletuse, mille tulemusena registreeriti teabenõue alles dokumendiregistris ja 30.12.2020 saime ebaleva vastuse vallavanemalt kuid teabenõudes esitatud dokumente siiski ei esitatud. Samuti esitasime 20. mail 2021 korduva teabenõude. Ülejäänud teabenõuete osas tegime 1. juunil suulise meeldetuletuse, kuid vallavanem sellele sisuliselt ei reageerinudki ja ei andnud isegi lootust, et on neile millalgi siiski vastamas.

Garaaži kinnistu teabenõude kohta oleme tänaseks iseseisvalt vastuse juba saanud, kuna peale sellekohase teabenõude esitamist muutus see dokumendiregistris nähtavaks. Kuid sellegipoolest pole vallavanem ka sellele teabenõudele vastanud.

TEABEVALDAJA SELETUS

Märgime, et mitteeluruumi rendileping, millega Kanepi Vallavalitsus rendib OÜ-le Tuuliku Reisid Pääste kinnistut on hetkel allkirjastamata, leping on osaühingule allkirjastamiseks edastatud 31.05.21. Kanepi Vallavalitsuse 07.04.21 korraldusest nr 135 „Vallavara kasutusse andmine, lõpetamine ja pikendamine" edastame Teile väljavõtte, kuna korralduses on lisaks vallaelanike isikuandmeid.

Ühtlasi soovime lisada, et Kanepi Vallavalitsus on püüdnud kolmanda isikuna lahendada MTÜ Saverna Vabatahtlik Päästekomando ja OÜ Tuuliku Reisid vahelisi ebakõlasid. Oleme püüdnud leida sobilikku lahendust ja lepitada osapooli. On toimunud mitmeid kolmepoolseid koosolekuid, arutelusid ja meili vahetusi.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED

I Vaide ese

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mistahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. **Sealjuures ei oma tähtsust kas küsitud teave on dokumendiregistris registreeritud või mitte.** Avalik teave tähendab ka väljavõtte tegemist olemasolevast teabest olenemata millisel kujul või teabekandjal teave asub.

2. Lähtudes AvTS § 20 kohaselt loetakse teabenõue täidetuks, kui:
1) teave on teabenõudjale edastatud seaduses sätestatud viisil;
2) teabenõue on edastatud vastavalt kuuluvusele ja sellest on teabenõudjale teatatud;
3) teabenõudjale on selgitatud võimalust tutvuda avalikustatud teabega (nt edastanud võrgulingi teabega tutvumiseks).

3. Oluline on märkida, et kui küsitud teave puudub, siis tuleb teabevaldajal teha AvTS § 23 lõike 1 alusel teabenõude täitmisest keeldumine. Selle sätte punkt 2 annab viite juhule, kui teabevaldajal ei ole küsitud teavet (teabevaldaja ei valda taotletavat teavet ega tea, kes seda valdab, ning tal ei ole võimalik taotletava teabe valdajat kindlaks teha). Sellega seoses täpsustame lisaks, et teabenõude või vaidega ei saa teabevaldajalt nõuda puuduolevate dokumentide loomist. Küll aga peab teabevaldaja kasutama nõuetekohast teabenõude täitmisest keeldumist, kuna võib muul juhul jätta teabenõudjale eksliku mulje, et tal on küsitud teave, aga ta ei soovi seda lihtsalt väljastada.

4. 16.12.2020 teabenõudele on 20.04.2021 vastatud, kuna teabenõudjale on saadetud Kanepi Vallavalituse ja OÜ Tuuliku Reisid lepingu kavand/projekt ning 16.06.2021 ka lõplik leping. Teabevaldaja on esitanud selgituse, et hetkel on leping allkirjastamata. Sellega selgitame, et teabenõudja saab küll küsida ennast huvitavaid failivariante, aga teabevaldaja saab esitada teabe vaid sellisel kujul nagu tal on see endal olemas. Nt ei pea teabevaldaja selleks dokumente teabenõudja soovil allkirjastama kui neid sellisel kujul küsimise hetkel olemas ei ole. Seega saab selles küsimusel lugeda teabenõude täidetuks.

5. Vaidemenetluse käigus on teabevaldaja vastanud ka 21.05.2021 teabenõudele. Juhime teabevaldaja tähelepanu, et teabevaldaja oleks pidanud teabenõudele vastama tegelikult hiljemalt 28.05.2021, mitte pärast seda kui inspektsioon oli alustanud vaidemenetluse. Lisaks juhime tähelepanu, et kui teabevaldajal ei ole kõike küsitud teavet, siis tuleb ka selles osas vastata, ning teabe esitamisest nõuetekohaselt keelduda. Arvestades seda, et käesolevaks ajaks on seaduslik olukord taastatud ja vaide esitajale on vaide esitamise ajal olemasolev küsitud teave väljastatud, ei ole alust teabevaldajale ettekirjutuse tegemiseks.

6. Antud juhul on tegemist olukorraga, kus teabenõudja on esitanud korduvaid teabenõudeid ja iga kord teabenõude sisu muutnud/täpsustanud. Mööname, et sellisel juhul võib tekkida olukord, kus teabevaldajale ei ole enam arusaadav, mis osas on teabenõue veel täitmata. Aga

teabevaldajal on igal juhul AvTs-ist tulenev abistamise ja selgitamise kohustus. Sealjuures ei pea teabenõudja esitama selgitusi, miks ta teavet küsib. Soovitame edaspidi mitte esitada teabevaldajal oma vastavaid arvamusi („*Käesoleval hetkel jääb arusaamatuks teabenõudes soovitud dokumentide vajadus“)* ja jätta muljet nagu teabenõudja peaks esitama oma selgitused, miks ta teavet küsib.

II Teabenõudele vastamine

1. AvTS § 16 lõike 1 alusel registreerib teabevaldaja teabenõude selle saamise päeval või hiljemalt saamisele järgneval tööpäeval. AvTS § 18 lõike 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. AvTs § 19 võimaldab ka täitmise tähtaega pikendada, aga tähtaja pikendamisest koos põhjendustega tuleb teavitada ikkagi viie tööpäeva jooksul.

2. Mitmel juhul on teabevaldaja rikkunud teabenõude registreerimise ja vastamise tähtaegadest kinni pidamise kohustusi. **Teeme tungiva soovituse edaspidi registreerimiskohustusest ja tähtaegadest kinni pidada.** Täpsustame, et juhul kui teabevaldaja leiab ka hilisemalt registeerimata kirju, siis tuleb need siiski kasvõi hiljem dokumendiregistris registreerida.

3. Teabenõudja ei saa ega peagi täpselt teadma, millisel kujul ja milliseid andmeid sisaldavalt on teave olemas. See on lähtuvalt AvTS § 15 lõikest 2 teabevaldaja kohustus seda teabenõudjale selgitada ja kui teabenõudja jääb oma soovi juurde, väljastada teave sellisel kujul nagu on teabevaldajal tehniliselt võimalik. Igal juhul tuleks eelistada sellist eelnevat suhtlust, mitte valida teabenõude täitmisest keeldumist.

Täpsustame, et viimane teabenõue/teabenõude täpsustus on esitatud juba algatatud menetluse ajal, mistõttu tuleb seda lugeda uueks teabenõudeks. **Sellest lähtuvalt teeme teabevaldajale ettepaneku vastata 17.06.2021 esitatud teabenõudele nõuetekohaselt hiljemalt 23.07.2021.a.** Seega tuleb 17.06.2021 teabenõude täpsustus üle vaadata iga punkti kohta eraldi edastades teabenõudjale kas küsitud teave või vormistades korrektne teabenõudest täitmise keeldumine (nt kui teave puudub) koos viitega keeldumise alusele. Juhul kui mõne küsimuse näol ei ole tegemist teabenõudega, vaid selgitustaotlusega, siis tuleb sellest teabenõudjat teavitada, et sellele küsimusele vastatakse 30 päeva jooksul. Juhul kui teabevaldaja inspektsiooni ettepanekut ei täida, on vaide esitajal võimalik esitada viimase teabenõude mitte täitmise osas uus vaie.

Lähtudes eeltoodust jätame vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kadri Levand
jurist
peadirektori volitusel